

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2025

Marking Scheme

Bulgarian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Annotations used in marking

Symbol	Name	Use
	Tick	Correct element
	H wavy (error)	Error
	V wavy (additional page)	Additional page (at bottom of page)
MMS	Modified Marking Scheme	To identify a Reasonable Accommodations script

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION 2025

BULGARIAN HIGHER LEVEL

Схема за оценяване и критерии

Първа част

(30 /100)

1. Какво е значението на подчертаните думи и изрази в текста?

а) просперитет

1 точка

– преуспяване, напредване, процъфтяване

б) фолклор

1 точка

– народно творчество

с) вълшебна приказка

1 точка

– народна приказка, в която се разказва за необикновени приключения и герои, фантастична приказка

д) остроумие

1 точка

– интелигентност, находчивост, духовитост

е) обективно установено

1 точка

– ясно определено, действително съществуващо

2. Според текста, коя е една от причините за появата на древногръцката философия?

5 точки

– Една от причините е колонизацията на чужди земи. Хората напускат своята земя и попадат на място, където всичко е различно – животът в този чужд свят не е този, с който са свикнали досега и се налага да се усъмнят в предишните си представи и във всичко, което са считали за вечно и непоклатимо, да променят светогледа си и да разширят представите си за света.

3. Според текста, защо попадането в чужда среда е ползотворно за изграждането на личността ?

5 точки

– Чуждата среда е изпитание за нас, защото загубваме сигурността и уюта на обкръжението си, тук никой не ни познава и не можем да разчитаме на това, което сме наследили и усвоили дотук в родината си. В чуждата страна можем да разчитаме само на себе си, на собствения си потенциал и личните си качества, за да напреднем. « Нашите действия, сила и интелигентност ще ни помогнат да изградим своята нова лична вселена. » Затова контактът с чуждото е ползотворен за развитието на личността ни.

4. « Интересен е въпросът – има ли въобще чужда земя, когато нямаш собствена родина? » Какъв е отговорът на автора ? **5 точки**

– Отговорът на автора не е еднозначен. По принцип понятието « чужда земя » съществува само като опозиция на « родна », « собствена » земя : « Имам родина и затова мога да пътувам, затова мога да тръгна, защото в идеал имам къде да се върна. » Но авторът дава пример със заселването на Северна Америка, който показва, « че може да има също и чужда земя без собствена ». В този случай ти си се отчуждил от своята страна и отиваш да се устроиш на друго място. « Може да има такава земя, в която отиваш, за да не се върнеш никога там, откъдето си дошъл, за да я направиш своята лична земя, за да я устроиш ти. »

5. « Живея, където се привързвам .» Според текста и според вас, защо днес е по-лесно да предпочетем « някоя друга страна по света » пред собствената си родина? **5 точки**

– Комуникациите и глобализацията на съвременния свят правят разделението между нашето и чуждото пространство да не изглежда така ясно, както в миналото. Като че ли днес се чувстваме повече като « граждани на света », отколкото принадлежащи на едно място (или една страна). В този световен контекст ние напускаме по-лесно родното си място – друга страна може да се окаже по-привлекателна за нас, защото « ние определяме своето и чуждото спрямо полюсите на нашето собствено съществуване, способност за адаптация, способност за промяна и движение в този свят ». В съвременния свят съществуват също и условия (войни, икономически и политически кризи...), които отчуждават големи групи хора от собствените им земи.

6. « Не бих искал да пътувам по земното кълбо все на едно и също и на едно и също място... » Възможно ли е да пътуваш все на едно и също място ? Обяснете какво има предвид авторът ? **5 точки**

– Авторът има предвид уеднаквяването на основните градски пространства като следствие на мондиализацията. Животът в големите градове, с всичките си удобства и проблеми, е общо взето еднакъв на различните места. « Днес 75-80% от населението на света живее в големи градски конгломерации и дори разликите между различните култури да продължават да съществуват, когато попаднем в тези градове, виждаме, че техните основни структури, базисните им характеристики са идентични. Блоковете са същите, светлините са същите, рекламите са същите, летищата, метрото, хотелите, в които спим, са в една или друга степен същите. »

Втора част

(30/100)

« Езика го забравя, който иска. » Според вас, можем ли да забравим родния си език? Аргументирайте отговора си. (около 150 думи)

Лична интерпретация, ясни и непротиворечиви идеи.

Кандидатът е свободен да определи отношението си към родния език и да говори за личния си езиков опит в чуждата среда, за усилията, които полага, за да не забрави езика си, за употребата му в семейна и приятелска среда, за необходимостта от контакти със сънародници... за медии, филми, книги на български и всичко, което му помага да усъвършенства речта си. Интересен е въпросът защо е важно (или важно ли е) да не забравяш родния си език.

Трета част

(40/100)

Напишете съчинение (минимум 300 думи) на една от следните теми:

1. « Нищо не развива интелигентността така, както пътуването. » (Емил Зола)

или

2. « Човек винаги е свикнал да търси причините и за доброто, и за лошото вън от себе си. А те са вътре в нас. » (Димитър Талев)

Умение за създаване на цялостен, логически последователен (кохерентен и кохезивен) текст, целенасоченост на аргументацията, езикова компетентност и речеви умения.

